ISBN: 978-605-338-245-4

2017'de BÖTE'lere Yerleşen Öğrencilerin Tercihlerini Etkileyen Faktörler

Çiğdem Uz BİLGİN
uzcigdem@gmail.com, Yıldız Teknik Üniversitesi

Melike Kavuk KALENDER
melikekavuk@gmail.com, Yıldız Teknik Üniversitesi

M. Betül YILMAZ
mbetul.yilmaz@gmail.com, Yıldız Teknik Üniversitesi

Feza ORHAN
feza.orhan@gmail.com, Yıldız Teknik Üniversitesi

Mukaddes ERDEM
erdemm@hacettepe.edu.tr, Hacettepe Üniversitesi

Soner YILDIRIM
soner@metu.edu.tr, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Özet

2017 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı için yayınlanan kılavuzda Türkiye'de ve KKTC'deki devlet ve vakıf üniversiteleri bünyesinde olup öğrenci kabul eden 64 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bölümünün olduğu görülmektedir. Ne var ki 2017 yerleştirme sonuçlarına göre bu bölümlerin 11'ine hiç öğrenci yerleşmemiş, 38'ine ise dokuz ve/veya daha az sayıda öğrenci yerleşmiştir. Bu bölümlerden sadece dördü kontenjanını tam doldururken, %23'ü ise kapasitesinin %20 ilâ %60 arasını doldurmuşlardır. Bu durumu etkileyen unsurları açığa çıkarmak üzere, yerleşen öğrencilerin BÖTE bölümlerini tercihlerini etkileyen sebeplerin belirlenmesi gerektiği düşünülmüştür. Araştırmada kontenjanını tam dolduran ve %20-%60 bandında dolduran BÖTE'lerdeki öğrencilerin tercihlerinde üniversite ve bölümlerle ilgili özelliklerin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada kontenjanını %20 ve üstü doldurmuş 12 farklı BÖTE bölümündeki 290 öğrenciden tarama yöntemi ile veri toplanmıştır. Bu amaçla geliştirilen iki ölçeğin faktör yapıları belirlenmiş, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. "Üniversite ile ilgili özelliklerin tercihlere etkisi" ölçeği 14 madde ve dört faktörden (tavsiye, konum, imkanlar, nâm), "Bölüm ile ilgili özelliklerin tercihlere etkisi" ölçeği 9 madde ve iki faktörden (nitelik, tavsiye) oluşmaktadır. Veriler üzerinde betimsel, ilişkisel ve karşılaştırma analizleri gerçekleştirilmiştir.

Bulgulara göre, öğrencilerin %73'ü BÖTE yerine başka bir bölüm okumak istemektedirler. Bu öğrencilerin %73'ü aslında sayısal alanda farklı bölümleri (temel bilimler, mühendislik, mimarlık, sağlık vb.), %10'u sözel ve eşit ağırlıklı bölümleri (hukuk, şehir bölge planlama, psikoloji vb.), %12'si öğretmenlik bölümlerini istemektedir. Faktörlere yönelik analizler "üniversitenin sunduğu imkânlar" ve "bölümün niteliği" faktörlerinin tercih belirlemede etkisinin kontenjanı tam dolduran BÖTE'ler lehine; "üniversitenin konumu" faktörünün tercih belirlemede etkisinin ise kontenjanı tam doldurmayan BÖTE'ler lehine istatistiksel olarak anlamlı fark yarattığını göstermektedir. Öğrencilerin üniversitenin bütününe yönelik özelliklerinin tercihlerini etkileme ile ilgili görüş ortalamaları 6 üzerinden 3.63 iken; bölüm

ISBN: 978-605-338-245-4

özelliklerinin tercihlerini etkileme ile ilgili görüş ortalamalarının 2.72`ye düştüğü bulunmuştur. Üniversite ile ilgili özelliklerin tercihlere etkisi ile bölüm ile ilgili özelliklerin tercihlere etkisi arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: ÖSYS, BÖTE, üniversite tercih